

Magyar mentőcsapat a „NATO CODRII 2011” nemzetközi gyakorlaton

A 19 fős magyar mentőcsapat vett részt a „NATO CODRII 2011” elnevezésű nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlaton, amelyet a Moldovai Köztársaság fővárosa, Kisinyov körzetében rendeztek meg augusztus 27. és szeptember 2. között. A gyakorlat megmutatta, hogy tűzoltók és polgári védelmi szakemberek, illetve az egyes nemzeti csapatok is kiváló együttműködésben képesek a rájuk osztott feladatokat megoldani.

Előzmények

A NATO Euro-atlanti Katasztrófa-reagálási Koordinációs Központja (EADRCC) évente szervez nemzetközi gyakorlatot. Az idei gyakorlatnak a Moldovai Köztársaság adott otthont, azon összesen 34 tagállam és partnerállam mentőcsapatai, szakértői, valamint az ENSZ Humanitárius Ügyek Koordinációs Hivatala és több más nemzetközi civil szervezet képviselői vettek részt.

A nagyszabású nemzetközi következménykezelési gyakorlaton a magyar katasztrófavédelmet a BM OKF Polgári Védelmi Főfelügyelősége, a Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság, a Fővárosi Központi Rendeltestésű Mentőszervezet, Szentés Hivatásos Önkormányzati Tűzoltósága kijelölt állománya és a Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Veszélyhelyzeti Felderítő Csoportja képviselte. A magyar mentőcsapat irányításával *Jackovics Péter* pv.

őrnagyot, a BM OKF Művelési Osztályának vezetőjét, a csapatvezető-helyettesi feladatokkal *Garaguly István* pv. századost, az FPVI Polgári Veszélyhelyzet-tervezési és Szervezési Osztályának kiemelt főreferensét, az összekötő tiszti feladatokkal pedig *Keresztész Árpád*ot, a Művelési Osztály munkatársát bízta meg parancsában *Dr. Bakondi György* t.ú. altábornagy, a BM OKF főigazgatója. A csapatvezető felelt a mentések során az ENSZ INSARAG (Nemzetközi Kutató és Mentő Tanácsadó Csoport) Irányelv és Módszertan követelményeinek betartatásáért, a szakfeladatok eredményes, biztonságos és balesetmentes végrehajtásáért.

A beavatkozó egység

A magyar beavatkozó egységet a nyolcfős városi kutató-mentő és egészségügyi csoport, a háromfős VFCS és egy hatfős tűzoltó alegység alkotta. A csapat összetétele meghatározta,

hogyan kellett megoldania a magyar kontingensnek a nagyszabású gyakorlat során. A gyakorlaton tevékenykedő beavatkozó állomány három csoportra tagolódott: a kutató-mentő csapatokra, amelyek egy részében fontos része volt a kutyás mentőknek. Magyar részről e területen az FKRMSZ látott el feladatokat. A második nagy csoport a tűzoltóké volt, amelyhez a szentesi lánglovagok is tartoztak. A harmadik a vegyi és radiológiai felderítő, reagáló csapat, amelynek egyik alegysége a Nógrád megyei VFCS volt.

A forgatókönyv alapján a gyakorlat egy feltelezett súlyos földrengés következményeinek kezelésére épült: vegyi baleset, olajkiömléssel együtt járó közúti baleset, vasúti baleset, tűzoltás, mentesítés, víztisztítás, árvíz, egészségügyi és kutató-mentő tevékenység, vízi és víz alatti kutatás-mentés. A hét kijelölt kárhelyszínt Kisinyov (Chisinau) 40 km-es körzetében jelölték ki a szervezők.

Indulás

A kiutazó magyar mentőcsoport augusztus 26-án délelőtt indult a gyülekezőhelyről, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság központjából. A mentőcsoportot *Dr. Hoffmann Imre* t.ú. vezérőrnagy, a BM Országos

Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgató-helyettese búcsúztatta. A tábornok beszédében említést tett a gyakorlat előkészületeiről, a felkészülésről, méltatta a csapat szakértelmét és a veszélyhelyzetek gyakorlati kezelésében megszerzett jártasságát. Röviden felvázolta a gyakorlat menetét, céljait. A főigazgató-helyettes hangsúlyozta, hogy a gyakorlaton való részvétel javítja hazánk nemzetközi megítélését, jó alkalom a nemzetközi kitekintésre és tapasztalatszerzésre. Az egyes szakalegységek a kárterületi együttműködés és a szakfeladatok begyakorlása során a valós helyzetek kezelésére készülnek fel – mondta Hoffmann Imre, majd hozzátette: a gyakorlat elősegíti a katasztrófák határokon átnyúló következményeinek eredményes kezelését, a lakosság biztonságának nemzetközi szintű megteremtését.

A hazánkat képviselő katasztrófavédelmi csapat rendőri felvezetéssel elindult Románián keresztül Moldávia felé.

Váratlan éles helyzet útközben – tűzoltás Romániában

Augusztus 27-én a Beszterceből Moldávia felé tartó magyar mentőcsapat a moldáv határtól mintegy 70 kilométerre – még Románia területén – a helyi hatóságoktól azt a jelzést kapta, hogy a Suceava megyében található Cornu Luncii településen nagy kiterjedésű tűz van. A mentőcsapat vezetője, Jackovics Péter pv. őrnagy a román hatóságok engedélyét kérte a beavatkozáshoz, amelyet a katasztrófavédelmi főigazgató megadott.

A helyszínen, Cornu Lunciiba érkezve a magyarországi csapat megkezdte a hat lakóház oltásához szükséges víztáplálást. Ugyanis a terjedő tűz oltását nehezítette, hogy a településen nem volt tűzcsap, a román tűzoltó egységek pedig nem rendelkeztek vízzelvezető gépjárművel. A víztápláláson túl a szentesi tűzoltók az oltásban is részt vettek. A káreset lényegesen meghaladta a román beavatkozó erők kapacitását, ezért a magyar tűzoltó alegység két – egyenként 80 négyzetméteres – földszintes lakóépület oltását önállóan végezte. A magyar gépjárműfecskeendő a rendelkezésre álló 4000 liter oltóvizet elhasználta, ezért a magyar mentőcsapat műszaki mentő alegysége, az FKMRSZ is bekapcsolódott a munkába. A speciális mentők ástott kutakból búvárszivattyú segítségével táplálták meg a szentesi lánglovagok szerét. A rendkívül erős szél miatt a tűz már a magyar egység megérkezése előtt gyorsan terjedt, ezért a veszélyhelyzeti felderítő csoport meteorológiai állomást telepített és folyamatos méréseket végzett, a kapott eredményekről folyamatosan tájékoztatta a román VFCS munkatársait.

A magyar tűzoltó egység hozta ki az épületből a tüzet okozó túlhevült két gázpalackot is. Az oltási és mentési munkálatok során az FKMRSZ egészségügyi részlege három sérültet látott el és adott át a helyi mentőszolgálatnak. Így a teljes magyar csapat részt vett a munkálatokban, ezért *Gheorghe Flutur*, a megyei közgyűlés elnöke, és *Ion Burlui* tű. ezredes, a megyei katasztrófavédelmi főfelügyelő is köszönetét fejezte ki. A két és fél órás be-

avatkozást követően a mentőcsapat folytatta útját és a kétnapos – több mint 1000 kilométeres – út után megérkezett a moldáviai Kisinyov körzetébe, a NATO CODRII gyakorlat helyszínére.

Ünnepélyes megnyitó és az első feladatok

Az augusztus 28-án megtartott hivatalos megnyitóval vette kezdetét a nemzetközi gyakorlat. Az ünnepélyes eseményen több száz nemzetközi résztvevő volt jelen, köztük a 19 fős magyar mentőcsapat is. A NATO Euro-atlanti Katasztrófacsökkenési Koordinációs Központ (EADRCC) részéről a gyakorlatot *Günter Bretschneider* nyitotta meg. Miután a magyar katasztrófavédelmi mentőcsapat regisztrált a nemzetközi irányító törzsnél, a Helyszíni Koordinációs és Műveleti Központban (OSOCC), lezajlott az első nemzetközi csapatvezetői megbeszélés is. A gyakorlat ideje alatt a magyar csapat összekötő tisztje, Keresztesy Árpád tartotta a kapcsolatot az OSOCC-kal. A csapat vezetője, Jackovics Péter a nemzetközi csapatok vezetőivel (belga, bolgár, osztrák, román) és az OSOCC vezetői törzsével egyeztetett még a nap folyamán.

A gyakorlatra biztosított kommunikációs eszközöket az osztrák info-kommunikációs csapatól vehette át a magyar összekötő tiszt. A magyar veszélyhelyzeti felderítő csoport a 13 nemzet által a gyakorlatra kiküldött VFCS egységek összevont továbbképzésén vett részt. A

nemzetközi Művelési Bázist este a moldáv belügyminiszter, *Alexei Roibu* is meglátogatta.

Augusztus 29-én (hétfőn) a veszélyhelyzeti felderítő csoportok együttműködését gyakorolták. A beavatkozásban a kazahsztáni, az örmény, a török és a magyar csapatok vettek részt. A feltételezés szerint egy vegyi üzemben történt baleset során ammónia jutott a levegőbe és ezzel egy időben több ember is megsérülhetett. A beavatkozás irányításával Jackovics Pétert bízták meg, akinek a feladata nem kevesebb volt, mint a különböző nemzeti egységek tevékenységének összehangolása, irányítása. A feladat végrehajtását nehezítette, hogy a helyszínre riasztott VFCS-k különböző képességűek voltak, eltérést mutattak a személyzet számában és felszereltségben egyaránt. A vegyi felderítést a magyar VFCS hajtott végre. A mentesítést követően telepítette a meteorológiai mérőállomást, amelynek segítségével, illetve terjedési modell elkészítésével folyamatosan adatokat szolgáltatott a további beavatkozásokhoz, a lakosságvédelmi intézkedések megtételéhez. E gyakorlat során a kárterületen talált három „sérültet” kimentették, kihozták a két „halottat”, és megakadályozták a veszélyes anyag légkörbe jutását. Az összevont nemzetközi erők közös feladat-végrehajtását kiválóra értékelték a megfigyelők. A hétfőn késő délután kezdődött törzsvezetési gyakorlat levezetésével a magyar csapatvezetőt bízta meg az OSOCC. A gyakorlaton hat ország szakemberei vettek részt (VFCS, tűzoltó egységek). A feltételezés szerint egy veszélyes ipari üzemben történt baleset, amely-

hez a nemzetközi erők segítségét kérték a helyi hatóságok.

„Súlyos földrengés” következményeinek felszámolása

Terepgyakorlattal folytatódott augusztus 30-án (kedden) a Moldáviában zajló komplex gyakorlat. A magyar mentőcsapatnak földrengés nyomán keletkezett helyzettel kellett – a moldovai kollégákkal együtt – megbirkóznia. A káreseményhez 8 óra 40 perckor riasztotta a csapatot a Helyszíni Műveletek Koordinációs Központja. A feltételezés szerint laloveni település közelében földrengés következtében megrongálódott egy ötemeletes épület. A lépcsőház megsérült, a tetőszerkezet leomlott. A keletkezett károk következtében tűz ütött ki. Nagyszámú sérült és áldozat rekedt az épületben. Az alsori helységek vízzel teltek meg, ott is többen voltak. A közelben egy szomszédos raktárépületben tárolt radioaktív hulladék szóródott szét.

A beavatkozáshoz a magyar mentőcsapat a moldovai csapattal együtt vonult, de a feladatot önállóan hajtotta végre. A veszélyhelyzeti felderítő csoport a beavatkozás első fázisában telepítette a meteorológiai mérőállomást, és a további beavatkozások szervezéséhez, levelezéséhez szükséges adatokat szolgáltatott. A terjedési modell elkészítésével pedig ezúttal is lakosságvédelmi intézkedések megtételéhez szükséges segítséget nyújtott.

Ezen a napon a VFCS alegysége még az egyes oltási helyszíneken is dolgozott a tűzoltókkal együttműködve, amikor például „a füstmérgezést szenvedett sérülteket” szállította biztonságos területre.

Több kárhelyszínen is nehezítette a feladatok megoldását, hogy a gyakorlatszervező moldovai hatóságok által a csapatok rendelkezésére bocsátott telekommunikációs készülékek a csatorna túlterheltsége miatt használhatatlanná váltak, így a BM OKF szolgálati telefonjain kellett kommunikálni.

Műszaki mentés a romok között

A kutató-mentő alegység a romterületen látott el feladatokat az alegységvezető irányítása mellett. Műszaki beavatkozás – vastag betonfal áttörése – révén kihozott huszonhárom „sérültet” és nyolc „halottat” az épületből. A sérülteket az egészségügyi munkatárs igény szerint ellátta, osztályozta, majd átadta a moldovai mentőknek.

A tűzoltó alegység a csapatvezető irányítása mellett a kárterület több részén is tüzet oltott, a többi között az épület alatti alagútban. A helyszínen tartózkodó *Alexei Lavrinenco*, a Moldáv Mentési és Tűzoltó Igazgatóság igazgatóhelyettese gratulált a szakszerű oltáshoz, amely mint mondta, igen nehéz körülmények között zajlott. Külön elismerését fejezte ki a magyar csapat augusztus 27-i sikeres romániai beavatkozásáért is.

A napi munka utolsó fázisában újra azonos kárterületen dolgozott a tűzoltó és a kutató-mentő alegység. A magyar csapattal egy időben itt tevékenykedett az ukrán városi kutató-mentő egység és az északi városi kutató-mentő csapat kutyás részlege is. A „sérültek” további ellátását, szükség szerinti szállítását pedig a moldovai mentők végezték el...

„Katasztrófa” a kórházban

A kedden kezdődött szimulációs terepgyakorlat következő, második napján a magyar mentőcsapatnak a gyakorlat feltételezése szerinti földrengés két helyszínén kellett beavatkoznia, minden esetben más nemzetekkel együttműködve. Szerdán először 9 óra 12 perckor riasztotta a magyar csapatot az OSOCC káreseményhez. A feltételezés szerint a földrengés során részlegesen megrongálódott a kisinyovi Ciocana kórház háromemeletes épülete. A lépcsőház sérült, falak dőltek be, a tetőszerkezet leomlott. Betontörmelék borította a szinteket, az egyes emeleleteket összekötő lépcsők használhatatlanná váltak, ápoltak és egészségügyi személyzet rekedt a felső emeleteken. Sok sérült és áldozat volt az épületben. A vízvezeték sérülése következtében az alsori helységek megteltek vízzel. Az épületben tűz ütött ki, amely a laboratóriumok felé terjedt. E kárhelyre a magyar mentőcsapat a belga (B-FAST) és az ukrán csapattal vonult. A velük együttműködve végrehajtott beavatkozást Jackovics Péter irányította.

A veszélyhelyzeti felderítő csoport az oltási helyszíneken a tűzoltók munkáját segítette, illet-

ve a sérülteket szállította ki a veszélyeztetett körzetből. Emellett itt is meteorológiai mérőállomást telepített, adatokat szolgáltatott, terjedési modellt készített.

A kutató-mentő alegység is folyamatosan dolgozott a nap során a kárterületen. Elszívó ventilátort telepített az épületen belüli munkavégzés megkönnyítése érdekében. Az alegységvezető irányítása mellett műszaki beavatkozást hajtott végre, kimentett hét „sérültet” és egy „halottat” is kihozott a kórházépületből. A „sérülteket” az egészségügyi szakember osztályozta aszerint, kinek milyen sürgős ellátásra van szüksége, ellátta, majd átadta őket a belga mentőegységnek.

A tűzoltók az alegységvezető irányításával két helyszínen is eredményesen oltották a keletkezett tüzet. A beavatkozás során a Szentes HÖT egyik tűzoltója bokarándulást szenvedett, sérülését a belga egészségügyi mentőegység látta el. A napi munka a tűzoltófecskendő vízzel, illetve a légzőkészülék levegővel való feltöltésével folytatódott. Minderre a kárhelyszínen kellett sort keríteni.

A délután folyamán *Marcel Lukacu*, a román katasztrófavédelem főigazgatója tett látogatást a CODRII 2011 táborban és felkereste az OSOCC sátrat is. A magyar csapat összekötő tisztjével, Keresztesy Árpáddal szót váltva köszönetét fejezte ki az augusztus 27-i magyar segítségnyújtásáért.

A földrengés a vasutat sem kíméli

A szimulációs terepgyakorlat délutáni részében a magyar mentőcsapat fél háromkor kapta a riasztást az OSOCC-tól. Ezúttal a nemzetközi-

leg jelentős Kisinyov -Bukaresti vasútvonalhoz, Strasenii állomás közelébe, ahol – szintén a földrengés feltételezett következményeként – a vasúti pálya megrongálódott. Öt, ammóniát szállító konténer sérült meg 200 méterre az állomástól. Tűz ütött ki. Egy utasokat szállító vagon az oldalára borult. Vegyi anyagot tartalmazó felhő haladt Strasenii település irányába. A vasúttársaság alkalmazottai és a helyben lakók közül sokan megsérültek. A földrengés következtében a helyi hőerőműben egy üzemanyag-tartály kigyulladt, olaj szivárgott a Ghidighici tó irányába a Bic folyón.

A helyi hőerőműben keletkezett üzemanyag-tartály-tűzhez a magyar mentőcsapat a moldáv tűzoltóság egységeivel vonult. A beavatkozásban a helyszínen tartózkodó bolgár, román és moldáv tűzoltó csapatok is részt vettek, ezúttal is a magyar csapatvezető irányításával. Együtt oltották a tüzet, hűtősugár kiépítésével megakadályozták, hogy a kigyulladt tartályok túlmelegedjenek. A kutató-mentő alegység műszaki mentést végzett, és egy bent rekedt embert is kimenekített. A VFCS itt is meteorológiai mérőállomást telepített, annak segítségével folyamatosan adatokat szolgáltatott. A beavatkozás délután négykor sikeresen befejeződött.

A jól végzett munka érzésével...

Szeptember 1-jén záróünnepséggel ért véget a NATO CODRII 2011 gyakorlat. A magyar katasztrófavédelmi mentőcsapat a terepgyakorlaton összesen 17 órát dolgozott, szimulációs műszaki mentések során 25 „sérültet” mentett ki és 11 „elhunytat” emelt ki a feltéte-

lezett földrengés miatt romba dőlő épületek alól. A mentőcsapat egyes alegységei öt összetett kárterületen végeztek mentéseket. A magyar tűzoltó, veszélyhelyzeti felderítő és városi kutató-mentő egységek összevontan és megosztva is más nemzetek csapataival együtt tették eleget a feladatoknak. Belgium, Bulgária, Észtország, Moldávia, Románia és Ukrajna mentőcsapataival dolgoztak, később felhasználható tapasztalatokra tettek szert, a jól végzett munka érzésével zárták a nemzetközi seregszemlét.

A NATO CODRII 2011 nemzetközi gyakorlat záróünnepségén jelen volt *Vladimir Filat* miniszterelnök.

A magyar mentőcsapat szeptember 2-án reggel indult el Moldáviából, a romániai Beszterce érintésével érkezett a román-magyar határhoz, harmadikán, szombaton, kora délután érkezett haza. A mentőcsapatot a Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója fogadta a Berettyóújfalui Hivatásos Önkormányzati Tűzoltó-parancsnokság laktanyájában, ahol sajtótájékoztatót számoltak be eredményeikről a csapat tagjai. Jackovics Péter pv. őrnagy, a csapat vezetője hangsúlyozta, hogy rendkívül fontos az önkéntesek helyzete, számukra szükséges egy követelményszintet meghatározni annak érdekében, hogy a külföldön segítséget nyújtó szakértők, vagy mentőköttingensek a lehető leghatékonyabban tudjanak beavatkozni. Magyarországon jelenleg 67 szervezet 1300 fővel nyújthatna segítséget nemzetközi katasztrófa sújtotta területen.

Kép és szöveg: *Jackovics Péter*
Szerkesztette: *Újhelyi Katalin, Turányi József*